

► Mezinárodní seminář „Distanční vzdělávání na vysokých školách“

Národní informační středisko pro poradenství při Národním vzdělávacím fondu a Univerzita Karlova společně uspořádaly 18. května 2000 v prostorách Filozofické fakulty seminář s mezinárodní účastí na téma „Distanční vzdělávání na vysokých školách“.

Distanční vzdělávání je další formou studia, která má ve světě velké množství přívrženců. Jde o multimediální formu řízeného studia, v němž jsou vyučující a konzultanti v průběhu vzdělávání trvale nebo převážně odděleni. Tento systém studia je použitelný pro různé druhy studia od krátkých kurzů až po graduální programy a jeho účastníkem může být každý, kdo je schopen na odpovídající úrovni samostatně studovat. Nový vysokoškolský zákon staví distanční studium na roveň studiu prezenčnímu.

Seminář potvrdil, že je distanční studium pružné a otevřené. Využívá zajímavých vzdělávacích forem a rozmanitých informačních systémů a postupně proto získává své místo i na českých „kamených“ univerzitách, jak potvrdila ve svém úvodním projevu i prorektorka Univerzity Karlovy doc. RNDr. Jaroslava Svobodová.

Semináře, který pojednával i o zkušenostech ze zahraničí, se zúčastnilo téměř sto účastníků z celé České republiky, Slovenska, Litvy, Německa a Španělska. Mezi zahraničními účastníky byli například kancléř Dálkové univerzity v německém Hagen (Fernuniversität) s 58 000 zapsanými studenty a ředitel centra nových technologií z Národní univerzity distančního vzdělávání v Madridu (Universidad Nacional de Educación a Distancia), která je zřejmě největší univerzitou tohoto typu na světě s 200 000 studenty. Téměř dvacet předná-

Na semináři hovoří pan Ralf Bartz, kancléř Fernuniversität Hagen

šejících se s ostatními podělilo o své názory a zkušenosti. Jednou z nich byla ředitelka centra distančního vzdělávání na Technické univerzitě v litevském Kaunasu, která hovořila o zkušenostech s budováním sítě otevřeného distančního vzdělávání na univerzitě. Příspěvky všech diskutujících jsou zachyceny ve sborníku. Seminář absolvovali také zástupci většiny českých vysokých škol, Národního centra distančního vzdělávání při Centru pro studium vysokého školství, České asociace distančního univerzitního vzdělávání a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

Mgr. Veronika Fantová
projektová manažerka NVF

Seminář na téma „Distanční vzdělávání na VŠ“, projev prorektorky UK

► Regionální semináře na téma Evropský sociální fond

Na konci května proběhly v rámci speciálního přípravného programu na Evropský sociální fond dva regionální semináře pro pilotní regiony Phare 2000, kterými jsou severozápadní Čechy a Ostrava.

Účelem semináře bylo seznámit účastníky s ESF jak v obecné rovině, tak

i v rovině praktické a zároveň vysvětlit současný stav příprav ČR na ESF. Na seminářích vystoupili mimo českých odborníků také zahraniční účastníci, odborníci na tuto problematiku, Matthias Winter z Německa, Peter Morton z Velké Británie a Juan Carlos Collado ze Španělska. Českou stranu reprezentoval ing. Miroslav Příbýl z MPSV a ing. Dušan Sláma z PMU Phare CBC, spolu

s odborníky NVF na ESF, PhDr. Miroslavou Kopicovou, ing. Petrem Chuděm a ing. Václavem Brožem. Na konec měsíce června se připravuje další seminář na téma ESF, který bude určen zástupcům všech úřadů práce ČR.

Bc. Kateřina Povýšilová
projektová manažerka NVF

Editorial

Vážení přátelé,

ani horké léto není a nemůže být v NVF důvodem pro zmírnění pracovního tempa.

Jsem proto ráda, že Vám mohu představit projekt reformy sociálních služeb, jehož potřebnost a dosah si každý z nás většinou uvědomí až v okamžiku, kdy sám nebo někdo z jeho blízkých sociálních služby potřebuje.

Oblast sociálních služeb byla v minulosti neprávem opomíjena a, i když došlo v posledním období ke zlepšení, stále ještě je poskytování sociálních služeb málo adresné. Právě zvýšení adresnosti sociálních služeb si slibujeme od specializovaného projektu, na jehož realizaci se podílíme společně s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR.

Pro všechny zahraniční zájemce o podrobný pohled do oblasti lidských zdrojů je dobrou zprávou vydání publikace Lidské zdroje v ČR 1999 v anglickém jazyce.

Prozíraví manažeři vědí, že informace je dnes velmi ceněným zbožím. Právě na informační podporu managementu je orientován další projekt Národního vzdělávacího fondu s názvem „Informační středisko rozvoje managementu“. Díky němu by se měly dostat všechny skupiny odborníků, kteří se managementem zabývají, rychleji k potřebným informacím ať v tištěné nebo elektronické podobě. Je to i v jejich zájmu, protože platí a čím dál víc bude platit, že kdo má informace, má i konkurenční výhody.

S přáním pěkného a úspěšného léta

PhDr. Miroslava Kopicová
ředitelka NVF

► Národní vzdělávací fond se podílí na projektu Ministerstva práce a sociálních věcí ČR

Koncem loňského roku byli projektoví manažeři Řídící jednotky sociálních programů Národního vzdělávacího fondu požádáni pracovníky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR o technickou a expertní podporu při přípravě reformy sociálních služeb jako součásti systému sociální pomoci.

Vzhledem ke zkušenostem, které mají projektoví manažeři s projekty realizovanými v sociální oblasti v rámci programu Phare, především pak s činností týkající se menších projektů Národního fondu sociálních iniciativ (Social Welfare Initiative Fund – SWIF), tuto výzvu ke spolupráci velmi uvítali. Projekt Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen MPSV) s názvem „Standardy kvality sociálních služeb“ je pro nás také příležitostí přispět k zavádění nového přístupu k sociálním službám v naší republice, přístupu, který se již po mnoho let osvědčuje ve vyspělých evropských zemích.

V současné době se MPSV velmi intenzivně zabývá přípravou reformy sociálních služeb. Mladý tým odboru sociálních služeb se pod vedením Mgr. Mileny Jabůrkové vydal dlouhou očekávaným směrem k zajištění rovného přístupu občanů k sociálním službám. Jeho cílem je takové financování sociálních služeb, které bude založené na zjištění objektivní potřebnosti konkrétního občana a kvality poskytované služby. Výsledkem takto pojetých služeb je možnost jejich uživatelů vést kvalitní život a spolurozhodovat o množství a formě poskytovaných služeb. Dalším zámerem projektu je zrovnoprávnění poskytovatelů sociálních služeb, kdy důležitou roli hraje kvalita poskytované služby a ne právní forma poskytovatele. Hlavní úkoly jsou:

- Návrh systému sociálních služeb,
- Návrh typologie sociálních služeb,
- Návrh akreditačního postupu,
- Návrh standardů sociálních služeb.

Právě výše zmíněný Návrh standardů sociálních služeb se stal podnětem k realizaci projektu MPSV „Standardy kvality sociálních služeb“. V souvislosti s připravovanou reformou sociálních služeb vyvstala potřeba vytvořit standardy, jimiž se bude poskytování sociálních služeb řídit. MPSV dalo podnět k vytvoření následujících 21 pracovních skupin, které se zabývají tvorbou standardů pro jednotlivé komplexy sociálních služeb a to: azylové domy, denní centra, centra denních služeb, domovy pro seniory a občany s postižením, domy na půli cesty, chráněné bydlení, chráněné dílny, kontaktní práce, krizová pomoc, noclehárny, osobní asistence, pečovatelská služba, penzióny, podporované zaměstnávání, poradenství, přechodné zaměstnávání, raná péče, respitní péče, stacionáře, terapeutické komunity a tíšňová péče.

Členové těchto pracovních skupin jsou zástupci různých státních i nestátních organizací uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb v České republice. Tuto formu partnerství a spolupráce při tvorbě standardů sociálních služeb lze považovat za nezbytnou podmínku úspěchu reformy sociálních služeb a je novým a velmi vítaným prvkem v přístupu ministerstva.

Činnost pracovních skupin je velmi náročná jak na koordinaci, tak na technické zabezpečení. Od ledna tohoto roku proto projektoví manažeři Národního vzdělávacího fondu poskytují v rámci projektu jednotlivým pracovníkům skupinám technickou a částečně

pokračování na straně 2 ►

PRO FUTURO

Národní vzdělávací fond se podílí na projektu Ministerstva práce a sociálních věcí ČR – pokrač.

expertní podporu rozvrženou do tří etap. Výsledky prvních dvou etap, které proběhly v období ledna až května, byly prezentovány na konferenci. Ta byla svolaná 1. místopředsedou vlády a ministrem práce a sociálních věcí Vladimírem Špidlou a proběhla 29. května v aule Filozofické fakulty Univerzity Karlovy pod záštitou děkana doc. RNDr. Petra Koláře, CSc.

V dopoledním bloku vystoupila se svým příspěvkem „Strategie reformy sociálních služeb“ náměstkyně ministryně práce a sociálních věcí Běla Hejtná, na téma „Způsoby zajišťování a zvyšování kvality v sociálních službách“ hovořily pracovnice odboru sociálních služeb MPSV Milena Jabůrková, Dana Syslová a Tereza Čákrťová a „Informace o činnosti pracovních skupin pro standardy sociálních služeb“ podaly koordinátorky pracovních skupin Bohumila Baštecká a Milena Johnová.

V odpoledním bloku se uskutečnily plánované workshopy, v nichž se účastníci konference aktivně zapojili do jednání a diskusí o jednotlivých definicích a standardech, které jim byly předloženy v písemné podobě. Celkem proběhlo sedm workshopů, jež byly sestaveny podle pracovních skupin zabývajících se příbuznou problematikou: A) azylové domy, denní centra, noclehárny, B) centra denních služeb, stacionáře, C) domovy pro seniory a občany se ZP, chráněné bydlení, penziony, D) domy na půli cesty, terapeutické komunity, E) chráněné dílny, podporované zaměstnávání, přechodné zaměstnávání, F) kontaktní práce, krizová pomoc, poradenství, raná péče, G) osobní asistence, pečovatelská služba, respitní péče, tísňová péče. Účastníci workshopů pod vedením moderátora (jeden z vedoucích pracovních skupin) a mediátora (pracovník MPSV) měli za úkol formulovat společné závěry odpovídající na hlavní otázku „Co lze očekávat od zavádění standardů kvality sociálních služeb do praxe?“ a to v rozlišení na očekávaná negativa a pozitiva. Na následném setkání účastníků konfe-

rence v aule moderátoři prezentovali výsledky jednotlivých workshopů. Na závěr konference vystoupil ředitel odboru sociálních služeb Ladislav Průša s krátkým přehledem dalších předpokládaných kroků v rámci připravovaného zákona o sociální pomoci.

Plánovaný program konference byl naplněn jak po stránce věcné, tak co do počtu účastníků. Zúčastnilo se ho celkem 156 zástupců poskytovatelů sociálních služeb, asociací klientů a poskytovatelů, zástupců měst a obcí, pracovníků některých ministerstev. Potěšující je zjištění, že do práce v jednotlivých workshopech se zapojilo 140 účastníků. Konference tak byla jedním z mezníků projektu, na který navazuje třetí závěrečná etapa.

Během třetí etapy projektu proběhne zpracování námětů a připomínek z konference a kompletní materiál jednotlivých komplexů služeb bude předložen k oponentuře českým odborníkům. Po zpracování a zhodnocení jejich připomínek bude materiál předán k posouzení expertům v zahraničí. Všechny kroky týkající se standardů jednotlivých komplexů sociálních služeb budou pracovníci MPSV průběžně konzultovat s koordinátory pracovních skupin tak, aby byl zachován kontakt s lidmi, kteří se na projektu od začátku podíleli. Vznikne tak další verze standardů jednotlivých komplexů služeb, o kterých se bude diskutovat na sedmi regionálních seminářích uskutečněných v místech detašovaných pracovišť MPSV. Záměrem je, aby byly výsledky projektu dostupné pro co nejvyšší počet poskytovatelů služeb, zastupitelů obcí a měst a okresních úředníků.

Naši společnou snahou je, aby projekt během poslední etapy plynule přecházel do navazujícího česko-britského projektu na podporu reformy, jenž bude probíhat po další tři roky.

PhDr. Irena Tomešová
projektová manažerka NVF

Aktuality

Již v loňském roce se NVF podílel na přípravě Národního programu rozvoje vzdělávání v České republice, známějšího spíše pod označením Výzva pro 10 milionů nebo Bílá kniha. Skupina odborných pracovníků NVF tehdy vypracovala jednu ze sedmi podkladových studií, a to studii Další vzdělávání. Veřejná diskuse nad touto studií, která probíhala od října 1999 do února 2000, podpořila záměr zkvalitnit tuto rozsáhlou a diferencovanou součást vzdělávacího systému. O dalším vzdělávání publikovali pracovníci NVF jedenáct článků a zúčastnili se dvanácti diskusních akcí. I letos, po změně manažera projektu, NVF přispívá ke vzniku Bílé knihy. Zaměřuje se přitom podle požadavků MŠMT na vzdělávání dospělých, které patří ke stěžejním oblastem práce NVF.

JC

Koncem července vyjde anglická verze publikace Lidské zdroje v České republice 1999 (Human Resources in the Czech Republic 1999), o které jsme podrobně informovali v čísle 1/2000 Pro Futura.

Publikace představuje analyticky zaměřený přehled o hlavních rysech rozvoje lidských zdrojů a jejich komparaci se světovými trendy. Přehledné grafy a tabulky doplňují textové informace a umožňují i hlubší analytické pohledy. Anglická verze představuje ojedinělou publikaci v angličtině, jež může zahraniční čtenáře uceleně informovat o kvalitě lidských zdrojů v ČR a o probíhajících trendech i záměrech rozvoje vzdělávání a trhu práce.

Publikace bude k dispozici v Informačním středisku Národního vzdělávacího fondu a je možno ji objednat na adrese Informačního střediska (Informační středisko NVF, Václavské nám. 43, Praha 1, e-mail: is@nvf.cz, fax: 02/2421 4533). Českou verzi publikace **Lidské zdroje v České republice** si mohou návštěvníci www stránek Národního vzdělávacího fondu prohlédnout ve formátu PDF, a to na adrese www.nvf.cz.

VC

Projekty roku 2000 Informační středisko rozvoje managementu

V lednu 2000 byl nastartován projekt zaměřený na informační podporu managementu v českých podnicích, který navazuje na předchozí aktivity Národního vzdělávacího fondu v této oblasti. Již v roce 1996, v rámci podpory z programu Phare, založil NVF Informační středisko rozvoje managementu (ISRM), které v prvních dvou letech svého působení fungovalo ve spolupráci se CMC Graduate School of Business v Čelákovcích.

Vzhledem ke vzrůstajícím nárokům na komplexnost a profesionalitu služeb a především díky pozitivnímu ohlasu a zájmu o tento typ aktivit jsou činnosti střediska od začátku tohoto roku zajišťovány v rámci sítě spolupracujících institucí – Knihovny CERGE-EI Univerzity Karlovy, Centra informačních a knihovnických služeb Vysoké školy ekonomické v Praze a Albertiny Icome Praha. Kolem projektu vznikla skupina a menší pracovní týmy složené z profesionálů v oblasti informačních služeb, kteří spolupracují se špičkovými experty z klíčových oblastí rozvoje managementu.

Síťová ekonomika zakládá své bohatství na lidském kapitálu, tedy schopnostech lidí vytvářet a sdílet informace, znalosti a know-how a zakládat tak své jednání na analytické práci a strategickém využití informací. Právě lidský kapitál může být jednou z mála konkurenčních výhod České republiky na evropském a globálním trhu. Proto jsou projekty orientované na investice do rozvoje lidských zdrojů tak důležité pro zlepšování podmínek našeho vstupu do tohoto prostředí. Přílišný důraz na technické zabezpečení těchto podmínek, tedy především investice do informačních a komunikačních technologií, někdy zakrývají skutečnost, že tyto investice budou zhodnoceny až tehdy, kdy zejména v decizivní sféře společnosti budou využity na získávání, zpracování a analýzu informací strategické povahy pro vybranou oblast činnosti. Pro české manažery to tedy znamená obrát o rozhodování založeného na intuici, dlouholeté praxi a osobních vztazích k manažerskému využití interních i externích informačních zdrojů a služeb.

Informační středisko rozvoje managementu zacílilo svou vzdělávací, osvětovou a informační činnost především na organizátory vzdělávání a poradenství pro oblast managementu, tedy vzdělavatele, trenéry, konzultanty, poradce, asociace, sdružení a informační centra a dále na manažery a

podnikatele, na nichž především závisí úspěšné dokončení reformy v podnikové sféře a prosperita české ekonomiky. Každé z uvedených cílových skupin jsou v souladu s jejich specifickými potřebami a charakteristikami poskytovány elektronické i klasické informační služby založené na základním stavebním kameni projektu – síti spolupracujících knihoven, databázových center a odborníků. Klienti střediska mají možnost přímého vstupu do vybraných databází a knihoven, a to zcela zdarma. ISRM vydává referátový časopis „Management Digest“, který přináší informace o trendech a novinkách v oblasti rozvoje managementu formou anotací našich i zahraničních knih a také výtahů článků z časopisů s možností nahlédnutí do plného textu. Na internetovém portálu střediska, jehož adresa byla inspirována právě tímto časopisem – www.digest.cz, návštěvník nalezne nejen aktuální číslo Management Digestu, které vyšlo 16. června 2000, ale také všechna předchozí čísla časopisu v retrospektivě, s možností prohlédávání. Časopis vychází v papírové podobě jen v omezeném nákladu, neboť je volně k dispozici na výše uvedené internetové adrese, navíc s možností propojení na další související zdroje a služby.

Cílenou přípravu manažerů na nároky informační společnosti v oblasti rozvoje ma-

agementu, zvyšování jejich informační gramotnosti a potřebným tréninkem pro práci s informacemi jsou semináře připravované společně s odborníky z klíčových oblastí rozvoje managementu a jeho informační podpory. Každý ze série celkem tří seminářů bude usít na míru potřebám a schopnostem konkrétní cílové skupiny. Příhlášky a podrobný popis obsahu seminářů jsou k dispozici na zmíněné internetové adrese střediska: www.digest.cz. Podporou rozvoje lidských zdrojů pro oblast managementu je i zvláštní informační služba zprostředkování informací o vzdělávacích institucích u nás i v zahraničí z unikátní databáze Clearing House. Ta obsahuje podrobné informace o institucích působících v České republice, Evropě a Severní Americe, přehled kurzů, údaje o jejich obsahu a zaměření, informace o přihláškách a možnostech studia, výukové materiály, knihy, případové studie a výzkumné zprávy. Tuto databázi postupně rozšiřují také informace o multimediálních a distančních kurzech pro manažery.

Projekt Informačního střediska rozvoje managementu navazuje na první fázi stejnojmenného projektu, který ve svých počátcích v roce 1996 s velkými obtížemi prosazoval zvyšování informační kultury v českých podnicích. Cenné zkušenosti z tohoto období pomohly v roce 2000 zahájit projekt a založit jeho aktivity na principech, jež rozhodně mají nejen opodstatnění, ale i jistou budoucnost. V projektovém týmu se tedy připravuje navázání projektu na existující systémy podobných aktivit v EU a rovněž rozšíření spolupráce na národní úrovni. Pozitivní ohlas na projekt a vysoké využívání služeb, které nabízí, ukazují, že tento typ aktivit má pro transformační procesy v naší společnosti vzrůstající význam.

Mgr. Petra Jedličková
projektová manažerka NVF